

Evropski teden čebel in opravevanja: »Čebele skrbijo za Evropejce. Ali Evropejci skrbimo za čebele?«

V Evropskem tednu čebel in opravevanja so 13. in 14. junija 2016 v evropskem parlamentu v Bruslju pripravili dve konferenci o ohranjanju čebel in opravevalcev ter promocijsko predstavitev sodelujočih držav v t. i. Čebelji vasi pred poslopjem parlamenta. Tokratni Teden čebel s pomenljivim naslovom »Čebele skrbijo za Evropejce. Ali Evropejci skrbimo za čebele?« je bil že peti zapored. Vodilna organizatorica tega dogodka je bila evropska poslanka iz Bolgarije Mariya Gabriel, ki je v okviru delovne skupine evropskega parlamenta za podnebne spremembe, biodiverzitetu in trajnostni razvoj odgovorna za področje čebelarstva. Kot soorganizatorja dogodka sta se izkazala tudi evropska poslanka iz Slovenije Franc Bogovič in Lojze Peterle.

Prva konferenca 13. junija je bila namenjena predstavitvi področja čebelarstva v različnih državah. V uvodu so udeležence nagovorili predsednik Apimondie Phillip McCabe ter člana odbora evropskega parlamenta za kmetijstvo in razvoj podeželja (AGRI) Marc Tarabella in Franc Bogovič. Konferenco je vodil podpredsednik skupine za med pri Copa Cogeca Stanislas Jas. O ureditvi področja čebelarstva in težavah, s katerimi se spopadajo v svojih državah, so govorili predstavniki Hrvaške, Bolgarije, Belgije, Irske, Francije, Švedske in Italije. **Čebelarstvo v Sloveniji, problematiko in izzive za naprej je predstavil dr. Peter Kozmus.** Iz predstavitev in razprave je bilo razbrati, da se evropske države spopadajo s težavami, ki jih povzročajo uporaba pesticidov in z njimi obdelana semena ter gensko spremenjene rastline. Sklepi konference so bili, da je treba ljudi še bolj ozaveščati o pomenu opravevanja in da je treba uvesti nadzor nad varojami ter nadzor nad registracijo in uporabo pesticidov in spreminjajočim se podnebnim spremembam. Čebelo in druge oprave-

valce je treba razglasiti za ogrožene, čebelarstvo je treba konkretnije vključiti v programe skupne kmetijske politike ter vzpostaviti čim bolj uspešen dialog med čebelarji in kmeti. Poudarjeno je bilo tudi označevanje izvora medu, saj je to po zdaj veljavni zakonodaji zelo ohlapno.

Naslednji dan, 14. junij, je bil namenjen promocijskim predstavitvam čebelarstev iz več držav v Čebelji vasi. Temu je sledila konferenca o pomembnosti opravevalcev za zagotavljanje prehranske varnosti. V Čebelji vasi so bili predstavljeni tudi slovensko čebelarstvo, čebelarji turizem in sheme kakovosti medu. Obiskovalci so lahko pokušali vrste slovenskega medu in medenjake ter pridobili informacije o naši pestri čebelarji in čebelarstvo-turistični ponudbi. Dogodke tega dne je s svojim prihodom in sodelovanjem na konferenci zaznamoval monaški princ Albert, tudi sam vnet zagovornik ohranjanja narave in opravevalcev. Obiskal je tudi stojnico slovenskih čebelarjev ter pokušil medenjake. Ob tej priložnosti smo mu izročili zbornik Svetovni dan čebel povezuje Slovence in svet ter ga informirali o dejavnostih slovenskih čebelarjev, kot sta npr. razglasitev svetovnega dneva čebel in kandidatura Slovenije za kongres Apimondie leta 2021. V Čebelji vasi so si obiskovalci lahko ogledali tudi opazovalni panj, ki ga je postavila Čebelarstva zveza Belgije, in različne medovite rastline, tudi s plodovi, ki zrastejo po zaslugi čebel in drugih opravevalcev. Poleg slovenskih čebelarjev Vlada Vogrinc in Klemna Šauperla so se v Čebelji vasi predstavili še čebelarji iz Hrvaške, Bolgarije, Francije in Belgije. Na stojnici nas je obiskala večina preostalih evropskih poslancev iz Slovenije in njihovih sodelavcev. **Na konferenci, ki je sledila ogledu Čebelje vasi, je predsednik ČZS g. Boštjan Noč predstavil slovensko čebelarstvo. Ob tem je poudaril zlasti evropski medeni zajtrk in svetovni dan čebel, ki sta odlični iztočnici za doseganje večje ozaveščenosti splošne javnosti.** Govoril je tudi o težavah, s katerimi se spopadamo, ter posredoval konkretne predloge za zaščito čebel in drugih opravevalcev, hkrati pa zahteval enaka izhodišča za vse države. Predlagal je okrepitev raziskav o sonaravnem zatiranju varoj, saj je ta zajedavec brez dvoma največji problem sodobnega čebelarstva. Po njegovih besedah potrebuje spremembe tudi zdaj veljavna ureditev nakupa registriranih sredstev za zatiranje varoj,

Stojnica Slovencev in Hrvatov v Čebelji vasi

Monaški princ Albert na ogledu Čebelje vasi daje izjavo za slovensko novinarko

saj na tem področju ne velja načelo prostega pretoka blaga. Posledica visokih cen zdravil je nekonkurenčnost, saj so ta v nekaterih državah občutno cenejša. Predlagal je večji nadzor na začetku registracije različnih fitofarmaceutskih sredstev, ob tem pa opozoril na slab prenos znanosti v prakso. Za izboljšanje tega bi bilo treba vzpostaviti evropsko izobraževalno središče, v katerem bi se lahko izobraževali tako kmetje kot čebelarji in v katerem bi bili ustvarjeni temelji sobivanja teh dveh pomembnih dejavnosti. Opozoril je tudi na pomembnost zagotavljanja pašnih virov za čebele oz. na sajenje medovitih rastlin. Če bi čebele in druge oprasaevalce zaščitili oz. razglasili za ogrožene, bi za dejavnost oprasaevanja lahko pridobili tudi finančno podporo.

V povzetku razprave, ki sta jo vodila Franc Bogovič in Lojze Peterle, njegovi predlogi niso bilo konkretizirani. Lojze Peterle je opozoril zgolj na pomembnost čebel pri delovanju narave ter na to, da so pomemben partner v naši življenjski verigi. Kot je dodal, bi bilo potrebna več sobivanja med kmetijstvom in čebelarstvom, nato pa se je navzočim zahvalil za razpravo o čebelah in prijaznost do njih. Konferenco je sklenila vodilna organizatorica Evropskega tedna čebel, Bolgarka Mariya Gabriel. Poudarila je potrebo po sodelovanju med znanstveniki in čebelarji ter opozorila na to, da med kmetijstvom in čebelarstvom še vedno vlada veliko napetosti, kljub temu pa po njenem mnenju obstaja volja za dialog.

Boštjan Noč in Peter Kozmus ČZS ter novinarki Marjeta Šoštarič in Andrejka Drolec na konferenci o ohranjanju čebel in oprasaevalcev

Opozorila je na vlogo evropskih poslancev ter na rezultate raziskav, ki morajo biti prepoznavni in dostopni. Kot je dejala, vsako leto zaznava boljše sodelovanje, posredovanje kakovostnejših pripomb ter učinkovitejšo izmenjavo mnenj.

Dogajanje sta spremljali tudi slovenski novinarki Jernejka Drolec in Marjeta Šoštarič, ki bosta o dogajanju poročali v svojih prispevkih na Radiu Slovenija in v časniku Delo. Na konferencah smo se seznanili tudi s tem, kako je področje čebelarstva urejeno v drugih državah, in spoznali, da se ponekod še vedno ukvarjajo z ostanki antibiotikov v medu, s problemom uporabe neonikotinoidov, z uporabo različnih pesticidov, ki sistemsko uničujejo čebele, s težavami pri prodaji medu, z ozaveščanjem porabnikov o porabi medu itd. Ko slišiš vse to, ugotoviš, da smo po organiziranosti, tradiciji, razvoju in ozaveščenosti kljub težavam, ki pestijo naše čebelarstvo, še vedno v veliki prednosti pred številnimi drugimi državami. Zato moramo ceniti, kar imamo, ter s kritičnim pogledom stremeti še k večjemu napredku, če ta pogled sledi zdravi kmečki pameti. Informacije o Evropskem tednu čebel najdete tudi na naslednjih povezavah:

- www.euractiv.com/section/agriculture-food/opinion/european-bee-week-what-the-eu-should-do-for-bees-and-biodiversity/
- <http://radioprvi.rtvsllo.si/2016/06/za-kmetovalce-74/>

Nataša Lilek, svetovalka JSSČ

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev 2016

Letošnji Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev je bil najbolj množična predstavitev čebelarstva doslej. Svoja vrata je odprlo več kot 150 čebelarstev Sloveniji in se ob tej priložnosti predstavilo obiskovalcem. Prireditev je organizirala Čebelarska zveza Slovenije, JSSČ v sodelovanju s čebelarskimi društvi in čebelarji na terenu, odziv pa je bil izjemen, in to tako pri čebelarskih društvih, ki so odprla svoja vrata, kot tudi pri obiskovalcih, ki so se dogodku udeležili.

V okviru tega dne smo lokalnim šolam, vrtcem in drugim interesnim združenjem ter širši javnosti predstavili čebelarsko dejavnost in prikazali postopke pridobivanja medu. Tako smo obiskovalcem predstavili čebelje pridelke in izdelke iz njih, organizirali smo pokušine medu, izdelovanje svečk iz voska idr. Poudarili smo vlogo kranjske čebele kot pomembne oprasaevalke za kmetijstvo in pridobivanje hrane.